

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Názvosloví halogenidů a sulfidů

Halogenidy = dvouprvkové (binární)
sloučeniny
= soli halogenovodíkových
kyselin a sloučeniny
halogenů s
elektropozitivnějšími prvky

Sulfidy = sloučeniny síry s
elektropozitivnějšími prvky

Tvorba názvu

- název je tvořen podstatným a přídavným jménem
- podstatné jméno – je tvořeno z kořene latinského názvu prvku a zakončení **-id**
- přídavné jméno – určuje od kterého prvku je sloučenina odvozena
  - skládá se z kmene českého názvu prvku + charakteristická koncovka podle oxidačního čísla

➤ oxidační čísla

Halogenidy – vždy $-I$

Sulfidy – vždy $-II$

Odvozování vzorců halogenidů:

Napište vzorec chloridu lithného

- napíšeme vedle sebe značky obou prvků

- zapíšeme oxidační čísla

- použijeme tzv. křížové pravidlo: hodnoty oxidačních čísel zapíšeme křížem jako počty atomů vázaných v molekule
- číslo jedna se nepřepisuje
- pokud je to možné, získaná čísla vykrátíme

Odvozování vzorců sulfidů:

Napište vzorec sulfidu draselného

- napíšeme vedle sebe značky obou prvků

- zapíšeme oxidační čísla

- použijeme tzv. křížové pravidlo: hodnoty oxidačních čísel zapíšeme křížem jako počty atomů vázaných v molekule
- číslo jedna se nepřepisuje
- pokud je to možné, získaná čísla vykrátíme

Odvozování názvů halogenidů:

Pojmenujte sloučeninu AlCl_3

- jedná se o chlorid
- doplníme oxidační čísla
- víme, že chlorid má ox. číslo $-I$
- ox. číslo hliníku musíme vypočítat (součet všech ox. čísel v molekule je 0)
- ox. číslo hliníku je III ; koncovka přídatného jména bude $-itý$

Název sloučeniny je chlorid hlinitý.

Odvozování názvů sulfidů:

Pojmenujte sloučeninu Al_2S_3

- jedná se o sulfid
- doplníme oxidační čísla
- víme, že sulfid má ox. číslo **-II**
- ox. číslo hliníku musíme vypočítat (součet všech ox. čísel v molekule je 0)
- ox. číslo hliníku je **III**; koncovka přídavného jména bude **-itý**

Název sloučeniny je sulfid hlinitý.

Příklady k procvičení:

Výsledky:

sulfid cíničitý

sulfid baričitý

sulfid měďnatý

sulfid sodný

fluorid křemičitý

jodid sodný

chlorid železnatý

Příklady k procvičení:

sulfid antimoničný

sulfid hlinitý

sulfid draselný

fluorid sírový

chlorid hlinitý

chlorid lithný

Výsledky:

Zdroje:

MAREČEK, Aleš, HONZA, Jaroslav. *Chemie pro čtyřletá gymnázia 1.díl.*
3.opravené vydání. Olomouc, 2005. 240 s. ISBN 80-7182-055-5